

7 | Kelan lapsiperhe-etuudet FPA-förmåner till barnfamiljer

2015

- Äitiysavustus ja adoptiotuki
Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag
- Lapsilisä
Barnbidrag
- Vanhempainpäivärahat (ks. luku 4)
Föräldradagpenning (se kapitel 4)
  - Äitiysrahat
Moderskapspenning
  - Isyysrahat
Faderskapspenning
  - Vanhempainrahat
Föräldrapenning
- Lastenhoidon tuet
Barnavårdsstöd
  - Kotihoidon tuki
Hemvårdsstöd
  - Yksityisen hoidon tuki
Privatvårdsstöd
  - Joustava hoitoraha
Flexibel vårdpenning
  - Osittainen hoitoraha
Partiell vårdpenning
- Elatustuki
Underhållsstöd
- Erityishoitoraha
Specialvårdspenning
- Alle 16-vuotiaan vammaistuki (ks. luku 3)
Handikappbidrag för personer under 16 år (se kapitel 3)
- Lapseneläke (ks. luku 2)
Barnpension (se kapitel 2)
- Lapsikorotukset eläkkeisiin (ks. luku 2)
ja työttömyysturvaetuuksiin (ks. luku 6)
Barnförhöjning till pensioner (se kapitel 2)
och arbetslöshetsförmåner (se kapitel 6)

Kelan maksamia lapsiperhe-etuuksia ovat *äitiysavustus, adoptiotuki, lapsilisä, vanhempainpäivärahat, lastenhoidon tuet, elatustuki, erityishoitoraha, alle 16-vuotiaan vammaistuki, lapseneläke sekä lapsikorotukset* eläkkeisiin ja työttömyysturvaetuuksiin.

Tässä luvussa käsitellään lastenhoidon tuet, äitiysavustus, lapsilisä ja elatustuki. Muut etuudet selostetaan toisaalla vuosikirjassa:

- vanhempainpäivärahat ja erityishoitoraha luvussa 4 (Kelan sairausvakuutusetuudet)
- alle 16-vuotiaan vammaistuki luvussa 3 (Kelan vammaisetuudet ja -palvelut)
- lapseneläke ja eläkkeiden lapsikorotus luvussa 2 (Kelan eläke-etuudet)
- työttömyysturvaetuuksien lapsikorotus luvussa 6 (Kelan työttömyysturvaetuudet).

7.1 Äitiysavustus ja lapsilisä

Äitiysavustuksesta säädetään äitiysavustuslaissa ja lapsilisästä lapsilisälaissa. Lakien toteuttaminen kuuluu Kelan tehtäviin. Liitteessä 5 on tietoja etuuksien lainsäädännön kehityksestä.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Äitiysavustuslain mukaan avustus voidaan myöntää Suomessa asuvalle naiselle. Lapsilisää maksetaan Suomessa asuvasta lapsesta. Laki asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta ratkaisee, milloin henkilön katsotaan asuvan Suomessa. EU:n sosiaaliturva-asetus ja eräiden maiden kanssa solmitut sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuviin etuuksiin.

Äitiysavustus

Äitiysavustusta maksetaan sekä äidin että lapsen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Avustukseen on oikeus naisella, jonka raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää ja joka on käynyt terveystarkastuksessa ennen neljännen raskauskuukauden päättymistä. Myös alle 18-vuotiaasta adoptiolapsesta voi saada äitiysavustuksen.

Äitiysavustus maksetaan rahana tai lapsenhoitotarvikkeita sisältävänä *äitiyspakkauksena*. Valtioneuvosto vahvistaa raha-avustuksen suuruuden, joka oli 140 euroa vuonna 2015.

Förmåner till barnfamiljer som betalas av FPA är *moderskapsunderstöd, adoptionsbidrag, barnbidrag, föräldradagpenningar, barnavårdsstöd, underhållsstöd, specialvårdspenning, handikappbidrag för personer under 16 år, barnpension samt barnförhöjning* till pensioner och till arbetslöshetsförmåner.

I detta kapitel behandlas barnavårdsstödet, moderskapsunderstödet, barnbidraget och underhållsstödet. De övriga förmånerna redovisas i följande kapitel:

- föräldradagpenningar och specialvårdspenning, kapitel 4 (FPA:s sjukförsäkringsförmåner)
- handikappbidrag för personer under 16 år, kapitel 3 (FPA:s handikappförmåner och -tjänster)
- barnpension samt barnförhöjning till pensioner, kapitel 2 (FPA:s pensionsförmåner)
- barnförhöjning till arbetslöshetsförmåner, kapitel 6 (FPA:s arbetslöshetsförmåner).

7.1 Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag

Moderskapsunderstödet regleras i lagen om moderskapsunderstöd och barnbidraget i barnbidragslagen. Lagarna verkställs av FPA. I bilaga 5 finns uppgifter om utvecklingen av förmånslagstiftningen.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Enligt lagen om moderskapsunderstöd kan understödet beviljas kvinnor som är bosatta i Finland. Barnbidrag betalas för barn som är bosatta i Finland. Av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet framgår när en person anses vara bosatt i Finland. EU-förordningen om social trygghet och de avtal om social trygghet som ingåtts med vissa länder medför en del undantag när det gäller bosättningsbaserade förmåner.

Moderskapsunderstöd

Moderskapsunderstöd utges i syfte att främja både moderns och barnets hälsa och välfärd. Rätt till understöd har den vars graviditet varat i minst 154 dagar och som genomgått hälsokontroll före utgången av den fjärde graviditetsmånaden. Moderskapsunderstöd kan även beviljas för adoptivbarn under 18 år.

I moderskapsunderstöd beviljas en summa pengar eller en *moderskapsförpackning* som innehåller barnavårdsartiklar. Penningsummans storlek fastställs av statsrådet. År 2015 var den 140 euro.

Äitiysavustus maksetaan korotettuna perheelle, johon syntyy tai johon adoptoidaan samanaikaisesti useampi kuin yksi lapsi. Avustus maksetaan toisesta samanaikaisesti syntyvästä lapsesta kaksinkertaisena, kolmannelta kolminkertaisena jne. Tällöin äitiysavustus voi koostua äitiyspakkauksista, rahasta tai näiden yhdistelmästä.

Ulkomailta lapsen adoptioilla on oikeus *adoptiotukeen*. Äitiysavustuslakiin perustuvan adoptiotuen tarkoituksena on korvata osa kansainvälisestä adoptiosta aiheutuvista kustannuksista. Vuosikirjassa käsite äitiysavustus sisältää myös adoptiotuen, ellei toisin mainita.

Äitiysavustuksen ja adoptiotuen saaminen adoptiolapsesta edellyttää, että adoptio on tapahtunut Suomen lainsäädännön mukaista menettelyä noudattaen.

Adoptoitavan lapsen kotimaa vaikuttaa tuen määrään. Kertaluonteisen tuen suuruus oli vuonna 2015:

Viro	1 900 €
Etelä-Afrikka, Kiina, Kenia ja Kolumbia	4 500 €
Filippiinit, Etiopia ja Venäjä	3 800 €
Muut maat	3 000 €

Jos perhe adoptoi samalla kertaa useita lapsia, tukea maksetaan toisesta lapsesta alkaen kustakin 30 % adoptiotuen määrästä.

Äitiysavustus ja adoptiotuki ovat verottomia etuuksia.

Lapsilisä

Lapsilisää maksetaan alle 17-vuotiaan lapsen elatusta varten. Sen suuruuteen vaikuttaa perheen lapsiluku. Porastuksessa otetaan huomioon kaikki alle 17-vuotiaat lapset, joista lapsilisää sen saajalle maksetaan. Lapsilisän määrät olivat vuonna 2015:

31.12.2015	€/kk
1. lapsesta	95,75
2. lapsesta	105,80
3. lapsesta	135,01
4. lapsesta	154,64
5. lapsesta ja useammasta	174,27

När fler än ett barn fötts eller adopterats samtidigt i en familj betalas höjt moderskapsunderstöd. För det andra barnet som föds samtidigt betalas dubbelt moderskapsunderstöd, för det tredje barnet tredubbelt och så vidare. Moderskapsunderstödet kan då bestå av flera moderskapsförpackningar, pengar eller en kombination av dessa.

Adoptivföräldrar som adopterar barn från utlandet har rätt till *adoptionsbidrag*. Bidraget beviljas enligt lagen om moderskapsunderstöd i syfte att ersätta en del av kostnaderna vid internationell adoption. I årsboken omfattar begreppet moderskapsunderstöd även adoptionsbidraget om inte annat anges.

Utbetalningen av moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag för ett adoptivbarn förutsätter att adoptionen har skett med tillämpning av finsk lag.

Adoptivbidragets storlek beror på barnets hemland. År 2015 var bidraget, som är en engångsersättning, följande:

Estland	1 900 €
Sydafrika, Kina, Kenya och Colombia	4 500 €
Filippinerna, Etiopien och Ryssland	3 800 €
Övriga länder	3 000 €

Om familjen adopterar flera barn samtidigt betalas från och med det andra barnet 30 % av det fulla bidraget.

Moderskapsunderstödet och adoptionsbidraget är skattefria förmåner.

Barnbidrag

Barnbidrag betalas för underhåll av barn under 17 år. Barnbidraget är graderat enligt antalet barn i familjen. I graderingen beaktas samtliga barn under 17 år som berättigar till barnbidrag. Beloppen var följande år 2015:

31.12.2015	€/mån.
första barnet	95,75
andra barnet	105,80
tredje barnet	135,01
fjärde barnet	154,64
fr.o.m. femte barnet	174,27

Ahvenanmaalla lapsilisää rahoittaa Ahvenanmaan maakuntahallitus, ja lisä on hieman suurempi kuin mantee-reella.

Yhden vanhemman perheessä jokaisesta lapsesta lapsilisä maksetaan korotettuna. Vuoden 2015 lopussa *yksinhuoltajakorotus* oli 48,55 €/kk. Yhden vanhemman perheitä ovat perheet, joiden vanhemmat eivät ole avio- tai avoliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa tai joiden vanhemmat ovat muuttaneet erilleen yhteiselämän lopettamiseksi. Lapsen huolto voi olla uskottu toiselle vanhemmalle yksin tai molemmille vanhemmille yhdessä.

Lapsilisä on veroton etuus ja se maksetaan lapsen vanhemmalle tai muulle huoltajalle.

På Åland finansieras barnbidraget av Ålands landskapsregering, och där är barnbidraget en aning högre än på fastlandet.

Till enföräldersfamiljer betalas barnbidraget förhöjt för varje barn. Vid utgången av 2015 var *ensamförsörjartillägget* 48,55 €/mån. En enföräldersfamilj är en familj där föräldrarna inte lever i äktenskap, samboförhållande eller registrerat partnerskap eller där föräldrarna har flyttat isär i syfte att upphöra med samlevnaden. Vårdnaden om barnet kan ha anförtratts den ena föräldern ensam eller båda föräldrarna gemensamt.

Barnbidraget är en skattefri förmån som betalas till en förälder eller annan vårdnadshavare.

120. Äitiysavustukset 2000–2015 Moderskapsunderstöd 2000–2015 Maternity grants, 2000–2015

Vuoden aikana Under året During the year	Milj. € € million		Äitiysavustuksen saajia (perheitä) Mottagare (familjer) Recipients (families)		Lapsia, joista avustusta maksettu Barn för vilka understöd betalats Children for whom maternity grant is paid		Avustus pakkauksena, % Moderskaps- förpackning, % Maternity pack, %	Avustus rahana, % Pengar, % Cash benefit, %
	Kaikki Samtliga Total	Adoptiotuki Adoptionsbidrag Adoption grant	Kaikki Samtliga Total	Adoptiotuki Adoptionsbidrag Adoption grant	Kaikki Samtliga Total	Monikkoperheiden lapsia ¹⁾ Barn i flerlingsfamiljer ¹⁾ Children in multiplebirth families ¹⁾		
2000	8,84	·	55 228	·	56 169	·	78,5	21,5
2001	9,38	·	54 390	·	55 297	·	78,0	22,0
2002	9,65	–	55 107	–	56 006	·	76,5	23,5
2003	11,15	1,02	56 808	276	57 770	1 826	73,1	26,9
2004	11,12	1,15	56 497	301	57 447	1 794	70,6	29,4
2005	11,00	1,07	56 930	278	57 841	1 744	68,2	31,8
2006	10,77	0,74	57 817	208	58 765	1 813	65,8	34,2
2007	10,31	0,52	56 291	149	57 255	1 862	66,3	33,7
2008	11,02	0,49	60 419	146	61 337	1 822	68,0	32,0
2009	11,06	0,73	59 946	182	60 900	1 817	63,5	36,5
2010	11,06	0,61	60 188	148	61 189	1 905	64,3	35,7
2011	10,95	0,67	59 116	159	60 057	1 785	64,2	35,8
2012	10,79	0,73	58 037	173	58 892	1 621	63,7	36,3
2013	10,54	0,57	57 169	136	58 028	1 652	64,0	36,0
2014	10,55	0,53	57 370	127	58 210	1 593	63,6	36,4
2015	10,02	0,36	55 013	85	55 826	1 564	65,3	34,7

¹⁾ 1.3.2003 alkaen äitiysavustus on maksettu korotettuna, mikäli perheeseen syntyy tai adoptoidaan useampi kuin yksi lapsi kerralla. Sedan 1.3.2003 har familjer där det föds eller adopteras fler än ett barn samtidigt fått förhöjt moderskapsunderstöd.
Since 1 March 2003, paid at a higher rate if more than one child is born or adopted at the same time.

Lähde: SVT. Kela: Äitiysavustus www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Moderskapsunderstöd www.fpa.fi/statistik.

121. Lapsilisät 2000–2015 Barnbidrag 2000–2015 Child benefits, 2000–2015

Vuosi Ar Year	Lapsilisät – Barnbidrag – Child benefits			Lapsilisää saaneita perheitä 31.12. – Mottagare (familjer) 31.12. – Eligible families at year-end		
	Milj. € € million	€/lapsi, joulukuu – €/barn, december – € per child, December		Lukumäärä Antal Number	Yhden vanhemman perheitä ¹⁾ – Familjer med en förälder ¹⁾ – Number of single-parent families ¹⁾	
		Nimellisarvo Nominal	2015 rahana 2015 års penningvärde At 2015 prices		Lukumäärä Antal Number	% kaikista perheistä % of all families
2000	1 387	108,23	135,94	586 834	102 069	17,4
2001	1 376	108,42	134,01	580 012	101 968	17,6
2002	1 366	108,48	131,91	574 750	102 016	17,7
2003	1 359	108,41	131,07	571 421	100 152	17,5
2004	1 429	114,45	137,68	570 413	100 469	17,6
2005	1 424	114,60	136,49	569 633	101 476	17,8
2006	1 419	114,50	133,39	568 275	100 196	17,6
2007	1 411	114,50	130,08	565 212	97 837	17,3
2008	1 425	116,19	127,57	564 259	97 427	17,3
2009	1 437	117,20	129,39	562 425	97 435	17,3
2010	1 433	117,25	125,81	561 534	97 522	17,4
2011	1 436	117,75	122,81	559 471	96 871	17,3
2012	1 490	122,27	124,59	557 711	96 834	17,4
2013	1 493	122,38	122,62	556 639	97 355	17,5
2014	1 495	122,62	122,37	555 663	99 656	17,9
2015	1 384	113,44	113,44	554 760	101 028	18,2

¹⁾ Perheet, joille on maksettu yksinhuoltajakorotus.
Familjer som fått ensamförsörjartillägg.
Families having received single-parent supplement.

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Barnbidrag www.fpa.fi/statistik.

122. Lapsilisään oikeuttaneet lapset 2000–2015 Barn med rätt till barnbidrag 2000–2015 Children conferring entitlement to child benefit, 2000–2015

31.12. Year-end	Lapset – Barn – Children								
	Lukumäärä Antal Number	% väestöstä % av befolk- ningen % of population	%	Kaikki Samtliga Total	Ikä, vuotta Ålder, år Age, years				Lapsia yhden vanhemman perheissä Barn i familjer med en förälder Number of children in single-parent families
					0–2	3–6	7–15	16	
2000	1 063 680	20,5	100,0	15,6	23,3	54,4	6,7	157 145	14,8
2001	1 054 230	20,3	100,0	15,7	22,7	55,1	6,5	158 139	15,0
2002	1 046 920	20,1	100,0	15,6	22,4	55,6	6,4	159 173	15,2
2003	1 041 906	20,0	100,0	15,6	22,1	55,9	6,3	156 965	15,1
2004	1 039 967	19,9	100,0	15,8	21,9	55,6	6,7	157 377	15,1
2005	1 034 400	19,7	100,0	16,1	21,9	55,2	6,7	157 394	15,2
2006	1 030 712	19,5	100,0	16,4	21,9	54,7	7,0	155 085	15,0
2007	1 024 506	19,3	100,0	16,6	22,2	54,2	7,0	151 611	14,8
2008	1 021 275	19,2	100,0	16,9	22,5	53,5	7,1	150 973	14,8
2009	1 016 865	19,0	100,0	17,1	23,0	52,9	7,0	151 365	14,9
2010	1 014 910	18,9	100,0	17,4	23,3	52,3	7,0	151 726	14,9
2011	1 012 433	18,7	100,0	17,5	23,6	52,1	6,8	150 966	14,9
2012	1 011 875	18,6	100,0	17,4	23,9	52,0	6,6	151 807	15,0
2013	1 012 756	18,6	100,0	17,2	24,2	52,2	6,5	153 135	15,1
2014	1 012 805	18,5	100,0	16,9	24,3	52,6	6,2	157 740	15,6
2015	1 012 752	18,4	100,0	16,5	24,3	52,9	6,3	160 617	15,9

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä; Kela: Kelan väestötillasto www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Barnbidrag; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

7.2 Lastenhoidon tuet

Lastenhoidon tuet ovat rahallista tukea lastenhoidon järjestämiseksi, kun vanhempainvapaa päättyy. Alle kouluikäisen lapsen vanhemmat voivat valita joko kunnallisen päivähoiton tai lastenhoidon tuen (kotihoidon tai yksityisen hoidon tuen).

Lastenhoidon tuista säädetään laissa lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta. Lain toteuttaminen kuuluu Kelan tehtäviin. Liitteessä 5 kerrotaan tukijärjestelmän kehityksestä.

Kelan maksamien lakisääteisten tukien lisäksi kunta voi maksaa perheelle ns. kuntalisää, jonka määrä vaihtelee kunnittain. Kunta joko hoitaa itse maksamisen tai sopii Kelan kanssa lisän maksamisesta lakisääteisen tuen yhteydessä. Kuntakohtaisia lisiä koskevat tilastot kattavat vain ne kunnat, jotka ovat sopineet lisän maksatuksessa Kelan kanssa.

Jos vanhempi tai huoltaja tekee enintään 30-tuntista työviikkoa, hän voi saada joustavaa hoitorahaa alle 3-vuotiaasta lapsesta ja osittaista hoitorahaa, kun lapsi on 1. ja 2. koululuokalla. Joustavaa ja osittaista hoitorahaa voi saada samanaikaisesti esimerkiksi yksityisen hoidon tuen kanssa tai jos lapsi on kunnallisessa päivähoitossa.

Tarkempaa tilastotietoa

- www.kela.fi/tilastot

Myöntämisen edellytykset. Yksityisen hoidon tuen, joustavan hoitorahan ja osittaisen hoitorahan myöntämisen edellytyksenä on, että lapsi, jonka hoidon järjestämisestä on kysymys, asuu Suomessa. Lisäksi joustavaa tai osittaista hoitorahaa saavan vanhemman pitää asua Suomessa. Sen sijaan kotihoidon tukea on mahdollista saada myös toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä asuvasta lapsesta. Esimerkiksi suomalaisen yrityksen EU- tai Eta-maahan työhön lähettämän työntekijän perheelle tai Suomeen toisesta EU- tai Eta-maasta töihin tulevan työntekijän kotimaahan jäävälle perheelle voidaan maksaa kotihoidon tukea.

Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen saaminen edellyttää, ettei lapsi ole hoidettavana kunnallisessa päivähoitossa. Lapsen osallistuminen kunnan järjestämään osapäiväiseen esiopetukseen vuotta ennen perusopetuksen aloittamista, perusopetuksen aloittaminen ennen oppivelvollisuuskäyttäytymistä tai oppivelvollisuuden alkaminen muuta vuoden nuorempana pidennetyt oppivelvollisuuden takia eivät kuitenkaan estä tuen saantia.

Valintaoikeus. Vanhempien valintaoikeus kunnallisen päivähoiton ja lastenhoidon tukien välillä alkaa, kun

7.2 Barnavårdsstöd

Barnavårdsstödet är ett ekonomiskt stöd för ordnande av barnavård efter föräldradigheten. Föräldrarna till ett barn under skolåldern kan välja mellan kommunal dagvård eller barnavårdsstöd (hemvårdsstöd eller privatvårdsstöd).

Barnavårdsstödet regleras i lagen om stöd för hemvård och privatvård av barn. Lagen verkställs av FPA. Bilaga 5 tar upp stödssystemets utveckling.

Utöver det lagstadgade stödet från FPA kan familjerna få ett så kallat kommuntillägg från kommunen vars belopp varierar från kommun till kommun. Kommunen sköter själv utbetalningen eller avtalar med FPA om att tillägget betalas i samband med det lagstadgade stödet. I statistiken över kommuntilläggen ingår endast de kommuner som har ingått avtal om utbetalning med FPA.

Om en förälder eller vårdnadshavare arbetar högst 30 timmar per vecka kan han eller hon få flexibel vårdpenning för ett barn under 3 år och partiell vårdpenning då barnet går i första och andra klass. Flexibel och partiell vårdpenning kan betalas samtidigt med t.ex. stöd för privatvård av barn eller om barnet är i kommunal dagvård.

Mer detaljerad statistik

- www.fpa.fi/statistik

Villkor för beviljande. Stöd för privatvård, flexibel vårdpenning och partiell vårdpenning beviljas för ordnande av vård för barn som är bosatta i Finland. Därtill krävs att föräldrar som får flexibel vårdpenning eller partiell vårdpenning ska vara bosatta i Finland. Stöd för hemvård kan däremot också betalas för ett barn som är bosatt i ett annat EU-/EES-land eller i Schweiz. Stödet kan beviljas t.ex. en familj till en anställd som av ett finskt företag utsänts till ett annat EU-/EES-land eller en familj till en anställd som kommit från ett annat EU-/EES-land till Finland för att arbeta här, också när familjen stannar i hemlandet.

Ett villkor för hemvårdsstöd och privatvårdsstöd är att barnet inte får kommunal dagvård. Att barnet deltar i kommunal förskoleundervisning på deltid ett år före han eller hon inleder den grundläggande utbildningen eller inleder den grundläggande utbildningen före läropliktsåldern eller inleder den grundläggande utbildningen ett år tidigare på grund av förlängd läroplikt hindrar emellertid inte utbetalning av stödet.

Valrätt. Föräldrarnas rätt att välja mellan kommunal dagvård och barnavårdsstöd börjar vid föräldradagpenning-

vanhempainpäiväraha-kausi päättyy, ja lakkaa heinäkuun viimeisenä päivänä sinä vuonna, jona lapsi siirtyy oppivelvollisena perusopetukseen. Valinta-oikeus lakkaa kuitenkin vasta 1. oppivelvollisuusvuoden päätyttyä, jos lapsen oppivelvollisuus vammaisuuden takia alkaa jo 6-vuotiaana.

Tuet ja niiden rakenne

Lastenhoidon tukia ovat *kotihoidon tuki*, *yksityisen hoidon tuki*, *joustava hoitoraha* ja *osittainen hoitoraha*.

Kotihoidon tuki

Kotihoidon tukea maksetaan, jos perheessä on alle 3-vuotias lapsi, joka ei ole kunnallisessa päivähoitossa. Kotihoidon tukea maksetaan myös muista perheen alle kouluikäisistä lapsista, jotka hoidetaan samalla tavalla. Sitä maksetaan myös ensimmäiseltä oppivelvollisuusvuodelta lapsesta, jonka oppivelvollisuus on tavanomaista pitempi. Tukea saavien vanhempien ei edellytetä itse hoitavan lasta, vaan lasta voi hoitaa esim. yksityinen päivähoitaja.

Kotihoidon tukea voi saada heti vanhempainpäiväraha-kauden päätyttyä. Tuki lakkaa perheen kaikkien lapsien osalta viimeistään silloin, kun tukeen oikeuttava nuorin lapsi täyttää kolme vuotta. Adoptiovanhemmilla on kuitenkin oikeus saada kotihoidon tukea myös kolme vuotta täyttäneestä lapsesta, kunnes adoptiovanhemman vanhempainraha-kauden alkamisesta on kulunut kaksi vuotta, mutta enintään siihen asti kun lapsi aloittaa koulun.

Kotihoidon tukeen kuuluvat *hoitoraha*, *hoitolisä* ja mahdollinen *kuntalisä* kotikunnasta riippuen. Hoitoraha maksetaan kustakin lapsesta, hoitolisä sen sijaan vain yhdestä, ja sen määrään vaikuttavat perheen tulot ja koko (asetelmat 5 ja 6). Kotihoidon tuki on veronalaista tuloa.

Hoitolisä maksetaan täysimääräisenä, jos perheen tulot eivät ylitä perheen koon mukaan määräytyviä tulo-rajajoja. Perheen tuloina otetaan huomioon veronalaiset työ- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot lukuun ottamatta tiettyjä sosiaalietuuksia. Työttömyysturva lasketaan tuloksi.

Lasten kotihoidon tuki vähennetään kokonaan työttömän tai tämän puolison työttömyyspäivärahasta, työmarkkinatuesta tai koulutuspäivärahasta. Kuitenkin jos toinen vanhemmista hoitaa itse lasta eikä ole työttömänä työnhakijana, kotihoidon tukea ei vähennetä puolisolle maksettavasta työttömyysturvasta. Opintotuki ei vaikuta lasten kotihoidon tukeen, mutta tuki huomioidaan opintotuen tulo-rajajoja laskettaessa.

periodens slut och upphör den sista juli det år då barnet som läropliktigt börjar grundskolan. Föräldrarnas rätt att välja upphör dock först efter det första året av läroplikten om läroplikten på grund av funktionsnedsättning börjar redan vid 6 års ålder.

Stödets uppbyggnad

Barnvårdsstödet utges i form av *stöd för hemvård*, *stöd för privat vård*, *flexibel vårdpenning* och *partiell vårdpenning*.

Hemvårdsstöd

Stöd för hemvård betalas om familjen har ett barn under tre år som inte får kommunal dagvård. Hemvårdsstöd betalas även för familjens övriga barn under skolåldern som sköts på samma sätt. Det betalas också under det första läropliktsåret för barn med förlängd läroplikt. Föräldrarna behöver inte själva sköta barnet utan kan t.ex. ha en privat dagvårdare.

Hemvårdsstödet kan betalas genast efter föräldradagpenningperiodens slut. Det dras in för familjens samtliga barn senast då det yngsta barnet som berättigar till stöd fyller tre år. Adoptivföräldrar kan emellertid få hemvårdsstöd även för barn som fyllt tre år tills det gått två år från föräldradagpenningperiodens början men högst tills barnet börjar skolan.

Hemvårdsstödet innefattar *vårdpenning*, *vårdtillägg* och eventuellt *kommuntillägg* beroende på hemkommunen. Vårdpenning betalas för varje barn medan vårdtillägget betalas för bara ett barn och är avhängigt av familjens inkomster och storlek (sammanställning 5 och 6). Hemvårdsstödet är skattepliktigt inkomst.

Vårdtillägget betalas till fullt belopp om familjens inkomster inte överstiger en inkomstgräns som bestäms enligt familjens storlek. Som inkomster räknas skattepliktiga arbets- och kapitalinkomster samt skattefria inkomster, fränsett vissa sociala förmåner. Arbetslöshetsförmåner betraktas som inkomster.

Hemvårdsstödet avdras i sin helhet från en arbetslös persons eller dennes makes arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller utbildningsdagpenning. Om den ena föräldern sköter barnet och inte är arbetslös arbets-sökande dras stödet emellertid inte av från makens arbetslöshetsförmån. Studiestöd påverkar inte hemvårdsstödet, men hemvårdsstödet beaktas vid beräkningen av inkomstgränserna för studiestödet.

Asetelma 5. Lastenhoidon tuet 31.12.2015
Sammanställning 5. Barnavårdsstöd 31.12.2015

Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd	Joustava hoitoraha Flexibel vårdpenning	Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning
Perheessä alle 3-vuotias lapsi. ¹⁾ Barn under 3 år. ¹⁾	Perheessä alle kouluikäinen lapsi. Barn under skolåldern.	Vanhemman työaika enintään 30 h/vk ja lapsi alle 3-vuotias. Föräldern arbetar högst 30 t/vecka och barnet är under 3 år.	Vanhemman työaika enintään 30 h/vk ja lapsi 1.–2. luokalla tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä. Föräldern arbetar högst 30 t/vecka och barnet går i åk 1 eller 2 eller omfattas av förlängd läroplikt.
Hoitoraha Vårdpenning	Hoitoraha Vårdpenning	Hoitoraha Vårdpenning	Hoitoraha Vårdpenning
■ yhdestä alle 3-vuotiaasta för ett barn under 3 år 342,53	■ jokaisesta alle kouluikäisestä lapsesta för varje barn under skolåldern 174,38	■ vanhempaa kohti, kun työaika on enintään 22,5 tuntia viikossa tai enintään 60 % normaalista kokopäivätyön työajasta per förälder då arbetstiden är högst 22,5 timmar i veckan eller högst 60 % av normalt heltidsarbete 244,18	■ vanhempaa kohti per förälder 98,09
– alle 3-vuotiaasta under 3 år 102,55			
– muusta alle kouluikäisestä under skolåldern 65,89		■ vanhempaa kohti, kun työaika on yli 22,5 mutta enintään 30 tuntia viikossa tai yli 60 %, mutta enintään 80 % normaalista kokopäivätyön työajasta per förälder då arbetstiden överstiger 22,5 timmar i veckan eller utgör minst 60 % men högst 80 % av normal arbetstid 162,78	
Hoitolisä (tulosidonnainen) Vårdtillägg (inkomstbundet)	Hoitolisä (tulosidonnainen) Vårdtillägg (inkomstbundet)		
■ yhdestä lapsesta ja enintään för ett barn och högst 183,31	■ jokaisesta alle kouluikäisestä lapsesta ja enintään för varje barn under skolåldern och högst 146,64		
Vanhempien ei edellytetä itse hoitavan lastaan. Föräldrarna förutsätts inte själva sköta barnet.	Tuki maksetaan hoidon tuottajalle. Stödet betalas till vårdproducenten.	Kumpikin vanhemmista voi saada tuen, jos työajan lyhennys pidetään eri aikaan. Bägge föräldrarna kan få stödet om den förkortade arbetstiden förläggs till olika tider.	Kumpikin vanhemmista voi saada tuen, jos työajan lyhennys pidetään eri aikaan. Bägge föräldrarna kan få stödet om den förkortade arbetstiden förläggs till olika tider.
Kuntalisä Kommuntillägg	Kuntalisä Kommuntillägg		
■ Lisä sekä sen määrä ja edellytykset vaihtelevat kunnittain. Förekomsten, storleken och förutsättningarna varierar från kommun till kommun.	■ Lisä sekä sen määrä ja edellytykset vaihtelevat kunnittain. Förekomsten, storleken och förutsättningarna varierar från kommun till kommun.		

¹⁾ Adoptiovanhemmat voivat saada kotihoidon tukea 3 vuotta täyttäneestä lapsesta riippuen lapsen adoptioiästä. Adoptivföräldrar kan få hemvårdsstöd för barn som fyllt 3 år beroende på barnets ålder vid adoptionen.

Asetelma 6. Perheen koon ja tulojen vaikutus hoitolisään 31.12.2015
Sammanställning 6. Vårdtillägget i relation till familjens storlek och inkomster 31.12.2015

Perheen koko, henkilöä Antal familje- medlemmar	Tulot, joilla saa täyden hoitolisän, €/kk Inkomst som ger rätt till fullt vårdtillägg, €/mån.	Tulosidonnaisuusprosentti ¹⁾ Inkomstbindningsprocent ¹⁾	Tulot, joilla hoitolisää ei saa, €/kk Inkomstgräns efter vilken vårdtillägg ej utges, €/mån.	
			Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd
2	1 160,04	11,5	2 753,96	2 435,09
3	1 430,05	9,4	3 380,06	2 989,95
4-	1 700,06	7,9	4 020,32	3 556,14

¹⁾ Täyteen hoitolisään oikeuttavan tulorajan ylittävä tulo vähentää hoitolisää perheen koon mukaan määräytyvällä prosenttiosuudella. Inkomst över den gräns som ger rätt till fullt vårdtillägg minskar tillägget med en procentandel som beror av familjens storlek.

Jos perheeseen syntyy uusi lapsi, hoitorahaa ja -lisää voidaan maksaa vanhempainpäivärahakaudella perheen muista kuin vanhempainpäivärahaan oikeuttavasta lapsesta. Jos lapsista maksettava hoitoraha ylittää vanhempainpäivärahan määrän, hoitorahaa maksetaan ylittävän osan suuruinen summa. Hoitolisää maksetaan normaalisti tuloarajojen mukaan, jolloin vanhempainpäiväraha otetaan tulona huomioon. Vanhempainpäiväraha otetaan kuitenkin tulona huomioon vain siltä osin kuin se ylittää vanhempainpäivärahakauden aikana maksettavien hoitorahojen määrän.

Yksityisen hoidon tuki

Yksityisen hoidon tukea maksetaan alle kouluikäisen lapsen hoidon järjestämiseksi vanhempien osoittamalle päivähoidon tuottajalle. Tukea maksetaan perheen jokaisesta lapsesta vanhempainpäivärahakauden päättymisestä siihen asti kun lapsi siirtyy oppivelvollisena perusopetukseen (tai 1. oppivelvollisuusvuoden päättymiseen, jos lapsella on pidennetty oppivelvollisuus). Jos perheessä on alle 3-vuotias lapsi, perhe voi valita joko kotihoidon tai yksityisen hoidon tuen.

Yksityisen hoidon tuki maksetaan päivähoidon tuottajalle ja verotetaan hoidontuottajan tulona. Päivähoidon tuottaja voi olla

- päivähoitotoimintaa harjoittava henkilö tai yhteisö, joka on tehnyt tarvittavan ilmoituksen toiminnastaan kunnalle
- yksityinen henkilö, joka ei asu samassa kotitaloudessa ja jonka kanssa toinen vanhemmista tai muu huoltaja on tehnyt työsopimuksen. Kunnan pitää hyväksyä työsuhteinen hoitaja tuen saajaksi.

Yksityisen hoidon tukena voidaan maksaa *hoitorahaa ja hoitolisää* kustakin alle kouluikäisestä lapsesta (asetelma 5).

Yksityisen hoidon tuen hoitolisä on tulosidonnainen, ja myös perheen koko vaikuttaa sen määrään. Tulokäsité ja täyteen hoitolisäään oikeuttava tuloaraja ovat samat kuin kotihoidon tuen hoitolisäissä (asetelma 6). Vanhempainpäiväraha luetaan kokonaan tuloksi hoitolisän määrää laskettaessa, mutta hoitorahan määrää se ei vähennä. Myös työttömyysturvaetuudet otetaan tuloina huomioon.

Yksityisen hoidon tuki (hoitoraha, hoitolisä ja *kuntali-sä*) saa olla enintään hoitomaksun tai palkan suuruinen.

Vuonna 2015 yksityisen hoidon tuen hoitoraha oli 64,16 €/kk ja hoitolisä puolitettu ajalta, jona lapsi osallistuu kunnan järjestämään esiopetukseen, aloittaa perusope-

Omia perheeseen syntyy uusi lapsi, hoitorahaa ja -lisää voidaan maksaa vanhempainpäivärahakaudella perheen muista kuin vanhempainpäivärahaan oikeuttavasta lapsesta. Jos lapsista maksettava hoitoraha ylittää vanhempainpäivärahan määrän, hoitorahaa maksetaan ylittävän osan suuruinen summa. Hoitolisää maksetaan normaalisti tuloarajojen mukaan, jolloin vanhempainpäiväraha otetaan tulona huomioon. Vanhempainpäiväraha otetaan kuitenkin tulona huomioon vain siltä osin kuin se ylittää vanhempainpäivärahakauden aikana maksettavien hoitorahojen määrän.

Privatvårdsstöd

Stöd för privat vård betalas för vården av ett barn under skolåldern till den dagvårdsproducent föräldrarna valt. Stödet betalas för varje barn i familjen från föräldradagpenningtidens slut tills barnet som läropliktigt inleder den grundläggande utbildningen (eller till det första läropliktsårets slut för barn med förlängd läroplikt). En familj som har ett barn under tre år kan välja mellan hemvårdsstöd och privatvårdsstöd.

Stödet för privat vård betalas till dagvårdsproducenten och det är skattepliktig inkomst för vårdproducenten. Dagvårdsproducenten kan vara

- en person eller en sammanslutning som utövar dagvårdsverksamhet och har gjort anmälan om sin verksamhet till kommunen
- en privat person som inte bor i samma hushåll och som den ena föräldern eller en annan vårdnadshavare ingått arbetsavtal med. Kommunen ska godkänna att stödet betalas till en anställd person.

I privatvårdsstöd kan betalas *vårdpenning* och *vårdtillägg* för varje barn under skolåldern (sammanställning 5).

Vårdtillägget är inkomstbundet och dess storlek påverkas även av antalet familjemedlemmar. Inkomstbegreppet och inkomstgränsen för rätt till fullt tillägg är desamma som för hemvårdsstödet vårdtillägg (sammanställning 6). Föräldradagpenningen räknas i sin helhet som inkomst vid beräkningen av vårdtillägget, men den minskar inte vårdpenningen. Även arbetslöshetsförmåner betraktas som inkomst.

Privatvårdsstödet (vårdpenning, vårdtillägg och *kommuntillägg*) får vara högst så stort som vårdavgiften eller lönen.

År 2015 var privatvårdsstödet vårdpenning 64,16 €/mån. och vårdtillägget är halverat för den tid barnet deltar i förskoleundervisning som ordnas av kommunen, inle-

tuksen säädettyä aiemmin tai vuotta muita nuorempana (pidennetty oppivelvollisuus).

Joustava hoitoraha

Joustavaa hoitorahaa voi saada alle 3-vuotiaan lapsen vanhempi tai muu huoltaja, jonka työaika viikoittain on keskimäärin enintään 30 tuntia. Vanhemmat (tai huoltajat) voivat saada hoitorahaa samanaikaisesti, jos he hoitavat lasta eri aikoina. Joustavaa hoitorahaa voi saada myös ns. etävanhempi eli vanhempi, joka ei asu lapsen kanssa samassa taloudessa.

Joustava hoitoraha on porrastettu kahteen tasoon vanhemman työajan mukaan. Joustavaa hoitorahaa maksetaan kerrallaan vain yhdestä lapsesta, ja sen määrä oli vuoden 2015 lopussa

- 244,18 €/kk, kun työaika on enintään 22,5 tuntia viikossa tai enintään 60 % normaalista kokopäivätyön työajasta
- 162,78 €/kk, kun työaika on yli 22,5 mutta enintään 30 tuntia viikossa tai yli 60 % mutta enintään 80 % normaalista kokopäivätyön työajasta.

Tuki on veronalaista tuloa.

Osittainen hoitoraha

Osittaista hoitorahaa voidaan maksaa ensi- ja toisluokkalaisen lapsen vanhemmalle tai muulle huoltajalle, jonka keskimääräinen viikoittainen työaika on lapsen hoidon vuoksi enintään 30 tuntia. Jos lapsi kuuluu pidennetyin oppivelvollisuuden piiriin, vanhemmalla on oikeus saada osittaista hoitorahaa jo esikoulun ajalta, ja oikeus jatkuu, kunnes lapsen 3. lukuvuosi perusopetuksessa päättyy.

Vanhemmat (tai huoltajat) voivat saada tukea yhtä aikaa, kunhan he hoitavat lasta eri aikoina. Osittaista hoitorahaa voi saada myös vanhempi, joka ei asu lapsen kanssa samassa taloudessa.

Vuoden 2015 lopussa osittainen hoitoraha oli 98,09 €/kk, ja se maksetaan kerrallaan vain yhdestä lapsesta. Tuki on veronalaista tuloa.

der den grundläggande utbildningen tidigare än vad som bestämts eller när de är ett år yngre än andra (förlängd läroplikt).

Flexibel vårdpenning

Flexibel vårdpenning kan betalas till en förälder eller annan vårdnadshavare som har ett barn under 3 år och vars genomsnittliga arbetstid uppgår till högst 30 timmar i veckan. Föräldrarna (eller vårdnadshavarna) kan få vårdpenning samtidigt ifall de sköter barnet på olika tider. Flexibel vårdpenning kan även betalas till en s.k. distansförälder, dvs. en förälder som inte bor med barnet i samma hushåll.

Den flexibla vårdpenningen är indelad i två nivåer enligt förälderns arbetstid. Flexibel vårdpenning betalas för endast ett barn åt gången, och i slutet av år 2015 uppgick beloppet till

- 244,18 €/mån. när arbetstiden är högst 22,5 timmar i veckan eller högst 60 % av den normala tiden för heltidsarbete
- 162,78 €/mån. när arbetstiden är över 22,5 timmar men högst 30 timmar i veckan eller över 60 % men högst 80 % av den normala tiden för heltidsarbete.

Stödet är skattepliktig inkomst.

Partiell vårdpenning

Partiell vårdpenning kan betalas till en förälder eller annan vårdnadshavare till ett barn i första eller andra årskursen, vars genomsnittliga arbetstid uppgår till högst 30 timmar i veckan på grund av barnavården. Om barnet omfattas av förlängd läroplikt har föräldern rätt till partiell vårdpenning redan under den tid barnet går i förskola, och rätten kvarstår till utgången av barnets tredje läsår inom den grundläggande utbildningen.

Föräldrarna (eller vårdnadshavarna) kan få vårdpenning samtidigt ifall de sköter barnet på olika tider. Partiell vårdpenning kan även betalas till en förälder som inte bor med barnet i samma hushåll.

I slutet av 2015 var den partiella vårdpenningen 98,09 €/mån, och den betalas för endast ett barn åt gången. Stödet är skattepliktig inkomst.

123. Lastenhoidon tuet 2000–2015

Barnvårdsstöd 2000–2015

Child day care subsidies, 2000–2015

Vuosi År Year	Lakisääteinen tuki – Lagstadgat stöd – Statutory provision									Kuntakohtaiset lisät (Kelan kautta maksetut) Kommun- tillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)	
	Yhteensä ¹⁾ Samman- lagt ¹⁾ Total ¹⁾	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care			Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care			Joustava hoitoraha ²⁾ Flexibel vård- penning ²⁾ Flexible care allow- ance ²⁾	Osittainen hoitoraha ²⁾ Partiell vårdpenning ²⁾ Partial care allowance ²⁾		
		Yhteensä Samman- lagt Total	Hoitorahat Vårdpen- ningar Allow- ances	Hoitolisät Vård- tillägg Supple- ments	Yhteensä Samman- lagt Total	Hoitorahat Vårdpen- ningar Allow- ances	Hoitolisät Vård- tillägg Supple- ments		Yhteensä Samman- lagt Total		Koululaiset (1. ja 2. luokka) Skolelever (i klass 1 och 2) Children in 1st or 2nd year of school
	Milj. € – € million										
2000	338,5	315,3	217,5	97,8	22,2	18,7	3,4	·	1,0	·	43,1
2001	328,6	305,1	214,5	90,6	22,4	19,2	3,2	·	1,2	·	46,1
2002	321,2	297,7	213,0	84,7	22,1	19,2	2,9	·	1,4	·	50,0
2003	312,4	289,3	210,2	79,1	21,5	18,9	2,6	·	1,6	·	51,5
2004	305,9	279,8	206,7	73,1	21,4	19,1	2,3	·	4,7	2,4	53,5
2005	340,0	305,7	237,5	68,2	25,5	23,4	2,1	·	8,8	6,2	57,1
2006	336,4	301,3	237,6	63,7	26,3	24,3	2,0	·	8,7	6,0	58,7
2007	333,0	295,8	238,1	57,7	28,4	26,3	2,1	·	8,8	5,9	61,5
2008	326,7	288,8	237,6	51,1	29,1	27,2	1,9	·	8,8	5,8	67,2
2009	343,3	302,7	254,0	48,6	32,3	30,6	1,7	·	8,4	5,4	83,4
2010	352,6	307,3	259,9	47,4	33,8	32,2	1,7	·	11,5	7,1	91,5
2011	348,7	301,0	257,0	44,1	34,7	33,1	1,6	·	12,9	7,9	96,8
2012	360,8	310,8	266,8	44,0	35,7	34,1	1,6	·	14,3	8,7	97,3
2013	370,2	318,1	273,3	44,8	36,6	34,9	1,6	·	15,6	9,2	96,8
2014	371,3	309,3	265,3	44,0	36,1	34,4	1,7	16,2	9,6	9,3	92,0
2015	361,2	296,5	253,3	43,2	36,8	35,0	1,8	18,7	9,2	9,2	92,0

¹⁾ Tuloslaskelmasta poiketen luvuista ei ole vähennetty vanhan lain mukaisia palautuksia.

Talen har inte, såsom i resultaträkningen, minskats med de återbetalningar som föranletts av den gamla lagen.

Unlike in the income statement, the figures are shown inclusive of benefit payments returned under previous legislation.

²⁾ 1.1.2014 alkaen alle 3-vuotiaista lapsista myönnetään joustavaa hoitorahaa. Osittainen hoitoraha säilyy kuitenkin vanhemmillä, joiden lapset ovat 1. ja 2. luokalla.

Från 1.1.2014 beviljas flexibel vårdpenning för barn under 3 år. Den partiella vårdpenningen kvarstår dock för föräldrar med barn i 1 och 2 klass.

A flexible care allowance can be paid for children under 3 years of age since 1 January 2014. Parents of children attending the 1st or 2nd year of school remain eligible for the partial care allowance.

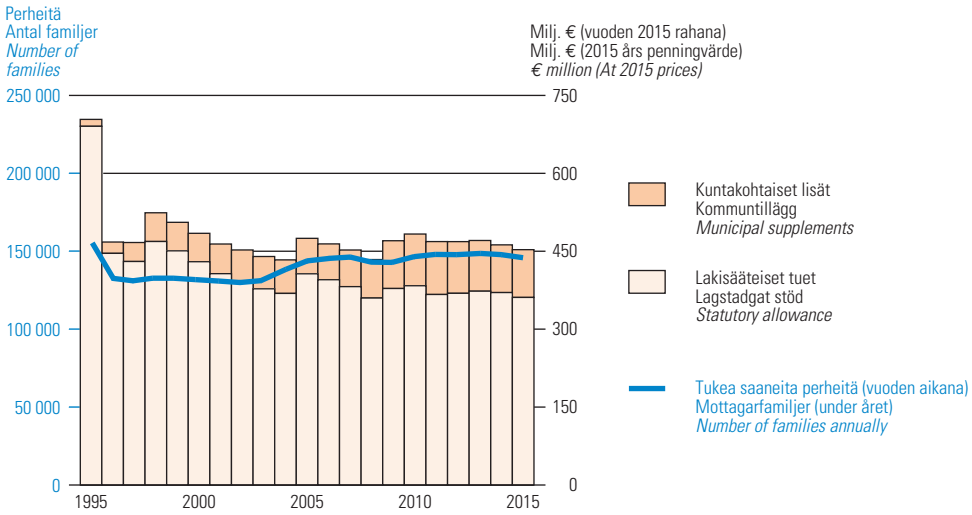
Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnvårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 53. Lastenhoidon tuet 1995–2015

Figur 53. Barnavårdsstöd 1995–2015

Chart 53. Child day care subsidies, 1995–2015

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

**124. Lastenhoidon tuet keskimäärin 2000–2015
Barnavårdsstödet i genomsnitt 2000–2015**

Average rates of child day care subsidies, 2000–2015

Vuosi År Year	€/kk perhettä kohti €/mån. per familj €/month per family			€/kk lasta kohti €/mån. per barn €/month per child			Yksityisen hoidon hoitomaksu keskimäärin lasta kohti, €/kk Avgift för privat vård i medeltal per barn, €/mån. Average day care fee per child, €/month
	Kotihoidon tuki Hemvårds- stöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårds- stöd Private day care allowance	Kuntakohtaiset lisät (Kelan kautta maksetut) Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)	Kotihoidon tuki Hemvårds- stöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårds- stöd Private day care allowance	Kuntakohtaiset lisät (Kelan kautta maksetut) Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)	
Joulukuu 2015 (vuoden 2015 rahana) – December 2015 (2015 års penningvärde) – December 2015 (At 2015 prices)							
2000	444,03	215,89	242,09	288,98	166,25	221,38	472,34
2001	431,28	207,17	244,09	280,50	159,65	222,29	485,29
2002	421,13	202,08	246,54	274,23	155,11	224,90	499,72
2003	413,73	195,68	249,09	270,49	151,49	227,13	517,63
2004	405,37	191,72	246,62	266,01	149,11	222,89	542,33
2005	443,34	214,76	236,72	292,12	165,96	214,76	569,76
2006	430,83	208,99	236,99	283,34	161,54	215,23	592,73
2007	421,28	201,20	239,97	278,97	156,77	218,25	599,76
2008	401,87	193,25	249,25	266,81	150,43	222,89	646,72
2009	426,14	223,01	256,13	288,14	173,33	226,32	703,25
2010	410,96	218,89	260,74	277,91	167,39	226,40	712,47
2011	401,56	213,82	252,41	271,18	162,71	217,99	712,37
2012	405,56	217,05	251,69	275,13	166,10	221,12	727,57
2013	409,82	219,44	250,50	280,56	167,33	218,44	739,48
2014	414,42	221,56	272,58	284,51	169,93	234,35	758,62
2015	418,96	220,53	278,17	290,80	170,90	241,82	793,26

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

125. Lastenhoidon tukia saaneet perheet 2000–2015

Familjer med barnavårdsstöd 2000–2015

Families having received child day care subsidies, 2000–2015

Vuosi År Year	Tukea saaneita perheitä ¹⁾ vuoden aikana Mottagarfamiljer ¹⁾ under året Eligible families ¹⁾ , annual total					Tukea saaneita perheitä 31.12. Mottagarfamiljer 31.12 Eligible families at year-end				
	Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårds- stöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårds- stöd Private day care allowance	Joustava hoitoraha ³⁾ Flexibel vård- penning ³⁾ Flexible care allowance ³⁾	Osittainen hoitoraha ²⁾³⁾ Partiell vård- penning ²⁾³⁾ Partial care allowance ²⁾³⁾	Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårds- stöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårds- stöd Private day care allowance	Joustava hoitoraha ³⁾ Flexibel vård- penning ³⁾ Flexible care allowance ³⁾	Osittainen hoitoraha ²⁾³⁾ Partiell vård- penning ²⁾³⁾ Partial care allowance ²⁾³⁾
2000	130 308	116 063	17 218	•	2 763	84 657	72 546	10 805	•	1 548
2001	129 786	114 978	17 657	•	3 173	83 344	70 822	11 146	•	1 659
2002	128 843	113 976	17 506	•	3 683	82 363	69 640	11 068	•	1 972
2003	130 075	115 069	17 458	•	4 281	81 571	68 874	10 899	•	2 127
2004	138 319	115 657	17 908	•	13 225	89 664	67 966	11 522	•	10 874
2005	143 825	115 328	18 359	•	18 839	89 850	67 844	11 850	•	10 824
2006	145 524	116 473	19 312	•	19 052	88 842	66 241	12 604	•	10 690
2007	146 378	117 250	20 521	•	19 048	88 210	65 316	13 579	•	10 796
2008 ⁴⁾	143 047	113 732	20 657	•	19 011	87 136	64 555	13 703	•	10 428
2009	142 851	114 669	20 216	•	18 228	87 605	65 854	13 326	•	9 995
2010	146 636	117 835	20 650	•	19 792	89 701	65 578	13 998	•	11 825
2011	148 102	116 936	21 288	•	21 961	88 245	63 984	13 570	•	12 371
2012	148 045	116 012	20 819	•	23 402	89 719	64 709	13 658	•	13 144
2013	148 617	116 219	20 484	•	24 866	88 249	62 688	13 284	•	14 035
2014	147 823	113 783	19 765	15 766	14 824	87 622	60 243	13 252	8 180	8 035
2015	145 869	110 040	20 105	17 311	13 812	85 506	57 710	13 334	8 301	8 218

¹⁾ Perhe esiintyy luvuissa kahdesti, jos sekä äiti että isä ovat vuoden aikana saaneet tukea.

En familj ingår två gånger i talen om båda föräldrarna fått barnavårdsstöd under året.

Family counted twice if both parents listed as recipients.

²⁾ 1.8.2004 osittaista hoitorahaa alettiin maksaa myös pienistä koululaisista.

Fr.o.m. 1.8.2004 omfattar rätten till partiell vårdpenning även små skolelever.

With effect from 1 August 2004, eligibility for partial care allowance was extended to cover children in the 1st or 2nd year of school.

³⁾ 1.1.2014 alkaen alle 3-vuotiaista lapsista myönnetään joustavaa hoitorahaa. Osittainen hoitoraha säilyy kuitenkin vanhemmilla, joiden lapset ovat 1. ja 2. luokalla.

Från 1.1.2014 beviljas flexibel vårdpenning för barn under 3 år. Den partiella vårdpenningen kvarstår dock för föräldrar med barn i 1 och 2 klass.

A flexible care allowance can be paid for children under 3 years of age since 1 January 2014. Parents of children attending the 1st or 2nd year of school remain eligible for the partial care allowance.

⁴⁾ Tilastointitavan muutos 1.1.2008 pienensi jonkin verran vuoden aikana kotihoidon tukea saaneiden perheiden määrää.

En ändring i statistikförföringsättet 1.1.2008 minskade något antalet familjer med hemvårdsstöd under året.

Due to an adjustment of the statistical model, the number of families in receipt of the home care allowance during the year decreased slightly.

Huom. Joustavaa ja osittaista hoitorahaa voi saada samanaikaisesti yksityisen hoidon tuen tai kotihoidon tuen kanssa, jos lasta hoitaa muu henkilö kuin vanhemmat. 1.4.2007 alkaen perhe on voinut saada myös kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea samanaikaisesti, kuitenkin eri lapsesta. Perheiden lukumääriin sisältyvät myös Kelan kautta kuntakohtaista lisää saavat perheet, koska ne saavat aina myös lakisääteistä tukea.

Anm. Flexibel och partiell vårdpenning kan utbetalas samtidigt med privatvårdsstöd eller hemvårdsstöd, om någon annan än föräldrarna sköter barnet. Från 1.4.2007 har det också varit möjligt att samtidigt få både hemvårdsstöd och privatvårdsstöd i samma familj, dock inte för samma barn. Antalet familjer inkluderar familjer som får kommundillägg genom FPA, eftersom de alltid även får lagstadgat stöd.

N.B. Flexible and partial care allowance can be paid simultaneously with the child home care allowance or the private day care allowance if the child is being looked after by someone else than his or her parents. Since 1 April 2007, families can also receive child home care allowance and private day care allowance at the same time, though not for the same child. The figures include families who get their municipal supplement from Kela (all of whom also receive the statutory allowance).

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

126. Lastenhoidon tukien lapsimäärät 2000–2015

Barnavårdsstöd: barn för vilka stöd betalas 2000–2015

Number of children covered by child day care subsidies, 2000–2015

31.12. Year-end	Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance		Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance		Joustava hoitoraha ¹⁾ Flexibel vårdpenning ¹⁾ Flexible care allowance ¹⁾		Osittainen hoitoraha ¹⁾ Partiell vårdpenning ¹⁾ Partial care allowance ¹⁾		Kuntakoh- tainen lisä (Kelan kautta maksettu) Kommun- tillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)	
		Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolk- ningen i ålders- gruppen % of corres- ponding age group	Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolk- ningen i ålders- gruppen % of corres- ponding age group	Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolk- ningen i ålders- gruppen % of corres- ponding age group	Luku- määrä Antal Number	% ikäryhmän väestöstä % av befolkningen i åldersgruppen % of corresponding age group		
		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs		9 kk–6 v 9 mån.–6 år 9 mos–6 yrs		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs	7–8 v 7–8 år		
2000	126 963	111 595	58,0	14 058	3,7	•	•	1 548	1,2	•	20 062
2001	125 027	109 139	57,4	14 511	3,9	•	•	1 659	1,3	•	22 374
2002	123 163	107 058	57,4	14 449	4,0	•	•	1 972	1,6	•	22 847
2003	121 472	105 565	57,4	14 114	4,0	•	•	2 126	1,7	•	23 033
2004	129 104	103 845	55,9	14 851	4,2	•	•	10 874	2,4	6,5	25 277
2005	129 055	103 313	55,5	15 368	4,3	•	•	10 824	2,3	6,6	27 626
2006	127 513	100 938	53,4	16 352	4,6	•	•	10 690	2,4	6,5	26 631
2007	126 617	98 918	52,4	17 480	4,8	•	•	10 718	2,6	6,4	27 053
2008	125 228	97 687	51,4	17 648	4,8	•	•	10 365	2,5	6,1	28 404
2009	124 775	98 070	52,3	17 278	4,7	•	•	9 925	2,6	5,7	35 817
2010	126 995	97 605	51,4	18 341	4,9	•	•	11 681	3,2	6,4	38 997
2011	124 605	95 148	49,9	17 860	4,7	•	•	12 217	3,3	6,5	38 549
2012	125 911	95 758	50,5	17 918	4,7	•	•	12 935	3,6	6,8	38 342
2013	122 528	92 033	49,3	17 440	4,6	•	•	13 794	4,1	6,8	36 455
2014	119 963	88 216	48,1	17 348	4,6	7 970	6,0	7 916	•	6,5	33 161
2015	115 580	83 630	46,9	17 234	4,6	8 093	6,2	8 112	•	6,6	31 884

¹⁾ 1.1.2014 alkaen alle 3-vuotiaista lapsista myönnetään joustavaa hoitorahaa. Osittainen hoitoraha säilyi kuitenkin vanhemmillä, joiden lapset ovat 1. ja 2. luokalla.

Från 1.1.2014 beviljas flexibel vårdpenning för barn under 3 år. Den partiella vårdpenningen kvarstår dock för föräldrar med barn i 1 och 2 klass.

A flexible care allowance can be paid for children under 3 years of age since 1 January 2014. Parents of children attending the 1st or 2nd year of school remain eligible for the partial care allowance.

Huom. Ks. taul. 125 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 125.

N.B. See N.B. in Table 125.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

Kuvio 54. Lastenhoidon tukia saavien perheiden lapsiluku 31.12.2015

Figur 54. Antal barn i familjer med barnavårdsstöd 31.12.2015

Chart 54. Families in receipt of child day care subsidy, by number of children in family, at year-end 2015

Lasten lukumäärä perheessä ¹⁾ Antal barn i familjen ¹⁾ No. of children in family ¹⁾	Perheitä Familjer No. of families	%	Mies tuen saajana, % Mannen stödtagare, % Benefit paid to father, %
1	60 763	71,1	7,4
2	19 551	22,9	5,8
3	4 308	5,0	3,4
4	772	0,9	2,1
5 -	112	0,1	–
Kaikki perheet Samtliga familjer Total no. of families	85 506	100,0	6,8

¹⁾ Lapset, joista tukea maksettu.

Barn för vilka stöd betalats.

No. of children for whom subsidies were paid.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

127. Lastenhoidon tuet lapsen iän mukaan 31.12.2015**Barnavårdsstöd enligt barnets ålder 31.12.2015***Child day care subsidies by age of child, at year-end 2015*

Ikä, vuotta Ålder, år Age, years	Lapsia, joista tukea maksettu – Barn för vilka stöd betalats – No. of children covered					
	Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Joustava hoitoraha Flexibel vårdpenning Flexible care allowance	Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance	Kuntakohtainen lisä (Kelan kautta maksettu) Kommuntillägg (genom FPA) Municipal supplement (paid out by Kela)
Kaikki – Samtliga –						
Total	115 580	83 630	17 234	8 093	8 112	31 884
0	9 575	9 457	52	121	.	3 394
1	37 715	33 670	1 631	3 207	.	12 147
2	25 111	18 157	2 830	4 755	.	5 983
3	10 692	7 197	3 487	10	.	3 035
4	9 769	6 262	3 511	.	.	3 031
5	8 110	4 592	3 519	.	2	2 870
6	6 515	4 274	2 196	.	46	1 414
7	4 403	21	8	.	4 374	10
8	3 568	.	.	.	3 568	.
9–	122	.	.	.	122	.

Huom. Ks. taul. 125 huomautus.

Anm. Se anm. i tabell 125.

N.B. See N.B. in Table 125.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.**128. Lastenhoidon tuet hoitopaikan mukaan 31.12.2015****Barnavårdsstöd enligt vårdställe 31.12.2015***Child day care subsidies by child care provider, at year-end 2015*

Hoitopaikka/hoitaja/koulu Vårdställe/vårdare/skola Day care provider/school	Lapsia, joista tukea maksettu – Barn för vilka stöd betalats – No. of children covered					
	Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance	Joustava hoitoraha Flexibel vårdpenning Flexible care allowance	Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance	
	Lukumäärä Antal Number	%	Lukumäärä Antal Number			
Lapsia yhteensä¹⁾ – Barn sammanlagt¹⁾ –						
All children¹⁾	115 580	100,0	83 630	17 234	8 093	8 112
Vanhempi – Förälder – Parent	81 217	70,3	81 217	.	.	.
Muu henkilö – Annan person – Other person	2 467	2,1	2 459	.	440	.
Yksityinen hoidon tuottaja – Privat vårdproducent – Private care provider	17 234	14,9	.	17 234	487	1
Perhepäivähoitaja – Familjedagvårdare – Family child care provider	3 745	3,2	.	3 745	180	.
Päiväkoti – Daghem – Day care centre ...	10 658	9,2	.	10 658	219	1
Työsuhteinen hoitaja – Anställd vårdare – Care provider with an employee status ...	2 217	1,9	.	2 217	60	.
Ryhmäperhepäivähoito – Gruppfamiljedagvård – Group family day care	626	0,5	.	626	29	.
Kunnallinen päivähoito – Kommunal dagvård – Municipal day care centre	685	0,6	.	.	684	1
Peruskoulu – Grundskola – Primary school ...	8 043	7,0	.	.	.	8 043
Esikoulu – Förskola – Preschool	4 304		2 418	1 818	.	69

¹⁾ Lukuun sisältyy lapsia, joiden hoitopaikka tai hoitaja ei ole tiedossa.

Inkluderar barn vilkas vårdställe eller vårdare inte är kända.

The figure includes children whose care provider or place of care is not known.

Huom. Lapsella voi olla useampia kuin yksi hoitopaikka/hoitaja. Ks. lisäksi taul. 125 huomautus.

Anm. Ett barn kan ha flera vårdställen/vårdare. Se också tabell 125, Anm.

N.B. One child may have several care providers. See also N.B. to Table 125.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

129. Lastenhoidon tukien käyttö lapsen 3 ikävuoteen asti
Barnavårdsstöd: Utnyttjande av stödet fram till dess barnet fyllt tre år
Take-up of child day care subsidies before the child's 3rd birthday

Vuonna 2013 päättyneitä vanhempainpäivärahaa- ja FPA-förmåner som upphört år 2013 – Total number of parenthood allowance payments ended in 2013	57 011
Perheitä, joille on jolloinkin seuranta-aikana¹⁾ maksettu²⁾ lastenhoidon tukea v. 2013 päättyneeseen vanhempainpäivärahaa- ja FPA-förmåner som någon gång under observationsperioden¹⁾ fått barnavårdsstöd²⁾ för ett barn som berättigat till en föräldradagpenningperiod som upphört år 2013 – Families who, at some point during the observation period ¹⁾ , were paid child day care subsidy ²⁾ for a child for whom they had received parenthood allowance payments that ended in 2013	51 653
% päättyneistä vanhempainpäivärahaa- ja FPA-förmåner som avslutade föräldradagpenningperioder – % of all parenthood allowance payments ended	90,6
Perheitä, joille maksettiin lastenhoidon tukea ³⁾ – Familjer med barnavårdsstöd ³⁾ – Families that received child day care subsidy ³⁾ for	51 653
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	11 804
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	11 787
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	16 766
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	11 296
Perheitä, joille maksettiin kotihoidon tukea – Familjer med hemvårdsstöd – Families that received child home care allowance for	50 675
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	15 159
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	13 166
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	14 552
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	7 798
Isiä, jotka hoitivat lastaan kotona kotihoidon tuella – Fäder som fick hemvårdsstöd för skötsel av sitt barn hemma – Fathers who received child home care allowance while looking after their child for	3 591
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	1 010
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	1 065
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	1 100
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	416
Vanhempi lapsen hoitajana kotihoidon tukikauden alkaessa – Ena föräldern barnavårdare vid början av hemvårdsstödperioden – Child cared for by one of the parents when payment of the child home care allowance began	49 618
Lapsen hoitajana äiti – Modern som barnavårdare – By mother	48 190
Lapsen hoitajana isä – Fadern som barnavårdare – By father	1 428
Perheitä, joille maksettiin yksityisen hoidon tukea – Familjer som fick stöd för privat vård av barn – Families that received private day care allowance for	4 209
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	1 801
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	1 010
13–24 kk – 13–24 mån. – 13–24 mos.	1 293
yli 24 kk – över 24 mån. – over 24 mos.	105
Perheitä, joille maksettiin joustavaa hoitorahaa – Familjer som fick flexibel vårdpenning – Families that received flexible care allowance for	7 894
alle 7 kk – under 7 mån. – under 7 mos.	3 151
7–12 kk – 7–12 mån. – 7–12 mos.	2 738
13–18 kk – 13–18 mån. – 13–18 mos.	1 552
yli 18 kk – över 18 mån. – over 18 mos.	453

¹⁾ Seuranta-aika on aika vanhempainpäiväraha- ja FPA-förmåner som avslutades till dess barnet fyllt tre år eller till dess ett nytt barn föds. Observationsperioden är tiden mellan föräldradagpenningperiodens slut och barnets 3-årsdag eller födseln av ett nytt barn dessförinnan.

The observation period is the time between the end of the parenthood allowance payment and the child's 3rd birthday or the birth of another child.

²⁾ Ainakin yksi maksu.

Ätminstone en utbetalning.

At least one payment.

³⁾ Kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki, joustava hoitoraha.

Hemvårdsstöd, privatvårdsstöd, flexibel vårdpenning.

Child home care allowance, private day care allowance, flexible care allowance.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha / Lastenhoidon tuet www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Föräldradagpenning / Barnavårdsstöd www.fpa.fi/statistik.

7.3 Lapsilisä ja lastenhoidon tuet alueittain

Alueittaiset tilastot lapsilisästä ja lastenhoidon tuista esitetään vuosikirjassa maakunnittain lapsen vanhemman tai huoltajan kotikunnan mukaan.

7.3 Barnbidrag och barnavårdsstöd regionvis

Regional statistik över barnbidrag och barnavårdsstöd presenteras landskapsvis i årsboken enligt föräldrarnas eller vårdnadshavarens hemkommun.

130. Lapsilisät maakunnittain 2015 Barnbidrag landskapsvis 2015 Child benefits by region in 2015

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Milj. € € million	Lapsilisään oikeuttaneita lapsia 31.12. Barn med barnbidrag 31.12 Eligible children at year-end		Lapsilisää saaneita perheitä 31.12. Familjer med barnbidrag 31.12 Eligible families at year-end				Yhden vanhemman perheitä kaikista, % Familjer med en förälder av samtliga, % Number of single-parent families as a % of total	
		Lukumäärä Antal Number	% väestöstä % av befolkningen % of population	Lukumäärä Antal Number	Perheet lasten lukumäärän mukaan, % Familjer enligt antalet barn, % Breakdown by number of children in family, %				
					1	2	3		4–
Koko maa – Hela landet– Whole country	1 384,4	1 012 752	18,4	554 760	43,9	38,3	12,9	4,9	18,2
Uusimaa – Nyland	411,5	304 299	18,8	174 255	45,7	39,3	11,5	3,5	19,6
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	111,7	82 642	17,4	47 035	45,2	39,1	12,1	3,6	18,5
Satakunta	52,2	38 353	17,2	21 313	44,0	38,5	13,0	4,4	18,5
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	44,2	32 164	18,4	17 554	43,2	38,3	13,5	5,0	18,6
Pirkanmaa – Birkaland	125,6	92 873	18,3	51 499	43,5	39,4	12,9	4,3	18,1
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	47,8	34 625	17,2	19 295	45,5	37,4	12,4	4,6	21,3
Kymenlaakso – Kymmendalen	40,0	29 150	16,3	16 413	45,6	37,3	12,9	4,3	20,3
Etelä-Karjala – Södra Karelen	28,4	20 906	15,9	11 889	45,6	38,3	12,4	3,7	19,1
Etelä-Savo – Södra Savolax	31,4	22 954	15,3	12 773	44,8	37,2	13,4	4,6	18,4
Pohjois-Savo – Norra Savolax	58,4	42 804	17,2	23 483	44,1	37,6	13,3	5,0	18,0
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	37,7	27 391	16,6	14 775	43,5	37,7	13,0	5,8	18,1
Keski-Suomi – Mellersta Finland	70,2	50 962	18,5	26 869	42,4	37,3	14,0	6,2	17,8
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	51,1	37 447	19,4	19 315	39,7	37,4	16,3	6,6	14,7
Pohjanmaa – Österbotten ..	47,1	35 345	19,4	18 771	40,3	39,8	14,7	5,3	12,1
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	20,4	14 775	21,4	7 204	39,1	35,8	15,9	9,1	13,4
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	131,4	92 788	22,8	43 345	38,1	36,1	14,7	11,1	15,8
Kainuu – Kajanaland	17,7	12 816	16,3	6 894	44,2	36,1	13,9	5,7	17,4
Lappi – Lappland	43,6	31 415	17,4	16 752	44,0	35,4	14,3	6,3	19,0
Ahvenanmaa ²⁾ – Åland ²⁾	8,5	5 254	18,1	3 049	44,7	41,2	11,7	2,4	14,8

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.

Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Kela hoitaa Ahvenanmaan lainsäädäntövaltaan kuuluvien lapsilisien maksamisen Ahvenanmaan maakunnan kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella. Ahvenanmaalaisille lapsilisät maksetaan suurempina kuin muille suomalaisille.

FPA sköter enligt avtal med landskapet Åland utbetalningen av de av Ålands lagstiftningsmakt omfattade barnbidragen. De åländska barnbidragen är större än barnbidragen till andra finländare.

Huom. Tiedot niiden lasten lapsilisistä, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

Anm. Uppgifter om barnbidrag för barn med okänd bopingskommun ingår bara i slutsummorna för hela landet.

N.B. Child benefits paid on behalf of children whose place of residence was not on record are included in the country total only.

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä; Kela: Kelan väestötilasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS: FPA: Barnbidrag; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

131. Lastenhoidon tuet maakunnittain 2015

Barnavårdsstöd landskapsvis 2015

Child day care subsidies by region in 2015

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Milj. € (laki- säätöinen tuki) Milj. € (lag- stadgat stöd) € million (statutory provision)	Tukea saaneita perheitä 31.12. Mottagare (familjer) 31.12 Eligible families at year-end					
		Kaikki Samtliga All	Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance	Yksityisen hoidon tuki Privatvårdstöd Private day care allowance	Joustava hoitoraha Flexibel vårdpenning Flexible care allowance	Osittainen hoito- raha Partiell vård- penning Partial care allowance	Hoitolisää saaneiden osuus kaikista ²⁾ , % Mottagare av vårdtillägg ²⁾ , % % receiving child day care supplement ²⁾
Koko maa – Hela landet –	361,2	85 506	57 710	13 334	8 301	8 218	32,2
Whole country	125,0	30 916	19 407	7 129	2 727	2 625	29,5
Uusimaa – Nyland							
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	28,1	6 680	4 587	866	707	672	34,6
Satakunta	13,9	3 264	2 319	492	252	290	34,6
Kanta-Häme – Egentliga Ta- vastland	11,8	2 856	1 824	626	191	291	32,8
Pirkanmaa – Birkaland	33,7	8 065	5 360	1 327	819	770	30,5
Päijät-Häme – Päijänne-Ta- vastland	12,2	3 029	1 795	776	272	264	29,8
Kymenlaakso – Kymmene- dalen	9,5	2 096	1 630	85	210	197	38,0
Etelä-Karjala – Södra Kare- len	6,8	1 559	1 106	167	144	171	33,0
Etelä-Savo – Södra Savolax Pohjois-Savo – Norra Savo- lax	7,0	1 665	1 138	235	173	156	34,8
Pohjois-Karjala – Norra Ka- relen	13,4	3 037	2 078	324	374	316	35,0
Keski-Suomi – Mellersta Fin- land	8,3	1 907	1 383	106	234	208	41,2
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	16,6	3 653	2 829	85	359	418	37,9
Pohjanmaa – Österbotten Keski-Pohjanmaa – Mel- lersta Österbotten	11,8	2 671	2 032	38	320	312	36,2
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	12,1	3 051	2 034	95	491	485	24,0
Kainuu – Kajanaland	6,0	1 296	987	71	113	144	33,1
Lappi – Lappland	30,6	6 795	4 885	803	613	623	32,6
	3,8	862	606	34	130	105	37,2
	8,9	1 889	1 496	74	172	171	42,3

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

²⁾ Osuus perheistä, jotka saivat kotihoidon tai yksityisen hoidon tukea.
Anger andelen av de familjer som fått hemvårdsstöd eller privatvårdsstöd.
As a share of families receiving either home care allowance or private day care allowance.

Huom. Pienten lasten hoidon tuen maksaminen Ahvenanmaalle ei kuulu Kelan tehtäviin. Ks. lisäksi taul. 125 huomautus.

Anm. FPA handhar inte utbetalningen av barnavårdsstöd på Åland. Se också tabell 125, Anm.

N.B. Child day care subsidies are not paid by Kela in the Province of Åland. See also N.B. to Table 125.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet; Kela: Kelan väestötillasto www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Barnavårdsstöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

jatkuu – forts. – continues

jatkoa – forts. – Table 131 continued

Maakunta ¹⁾ Landskap ¹⁾ Region	Lapsia, joista tukea maksettu 31.12. Barn för vilka stöd betalats 31.12 Eligible children at year-end										
	Kaikki Samtliga All			Kotihoidon tuki Hemvårdsstöd Home care allowance		Yksityisen hoidon tuki Privatvårdsstöd Private day care allowance		Joustava hoitoraha Flexibel vårdpenning Flexible care allowance		Osittainen hoitoraha Partiell vårdpenning Partial care allowance	
	Lkm Antal Number	% vastaavasta väestöstä % av jämnåriga % of population of same age		Lkm Antal Number	% vastaavasta väestöstä % av jämnåriga % of population of same age	Lkm Antal Number	% vastaavasta väestöstä % av jämnåriga % of population of same age	Lkm Antal Number	% vastaavasta väestöstä % av jämnåriga % of population of same age	Lkm Antal Number	% vastaavasta väestöstä % av jämnåriga % of population of same age
		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs		9 kk–6 v 9 mån.–6 år 9 mos–6 yrs		9 kk–2 v 9 mån.–2 år 9 mos–2 yrs		7–8 v 7–8 år 7–8 yrs			
Koko maa – Hela landet	115 580	83 630	46,9	17 234	4,6	8 093	6,2	8 112	6,6		
– Whole country	39 099	25 563	49,5	8 784	7,5	2 643	6,4	2 590	6,9		
Uusimaa – Nyland											
Varsinais-Suomi – Egentliga Finland	8 538	6 278	45,0	1 042	3,4	691	6,5	662	6,7		
Satakunta	4 545	3 470	51,7	613	4,4	250	5,2	285	6,3		
Kanta-Häme – Egentliga Tavastland	3 983	2 747	50,6	806	7,1	188	4,8	287	7,1		
Pirkanmaa – Birkaland	10 760	7 694	46,3	1 696	4,8	796	6,5	758	6,6		
Päijät-Häme – Päijänne-Tavastland	4 079	2 649	45,5	964	7,8	265	6,3	262	6,2		
Kymenlaakso – Kymmenedalen	2 819	2 338	49,9	117	1,1	205	5,9	194	5,7		
Etelä-Karjala – Södra Karelen	2 073	1 579	45,2	212	2,8	142	5,6	169	6,7		
Etelä-Savo – Södra Savolax	2 264	1 681	45,0	299	3,8	169	6,3	155	5,7		
Pohjois-Savo – Norra Savolax	4 209	3 107	41,6	483	3,1	369	6,9	310	6,3		
Pohjois-Karjala – Norra Karelen	2 687	2 145	42,3	143	1,4	228	6,6	203	6,3		
Keski-Suomi – Mellersta Finland	5 394	4 487	46,0	183	1,0	345	5,2	417	6,6		
Etelä-Pohjanmaa – Södra Österbotten	3 856	3 201	47,3	74	0,5	313	6,8	309	6,9		
Pohjanmaa – Österbotten	4 016	2 986	46,2	131	1,0	477	10,3	480	11,0		
Keski-Pohjanmaa – Mellersta Österbotten	2 025	1 690	53,7	107	1,9	112	5,6	142	7,7		
Pohjois-Pohjanmaa – Norra Österbotten	10 996	8 480	44,3	1 406	4,0	604	5,0	618	5,3		
Kainuu – Kajanaland	1 218	938	41,6	64	1,4	129	8,2	104	6,7		
Lappi – Lappland	2 724	2 300	40,7	109	0,9	168	4,3	168	4,5		

¹⁾ Maakuntajako, ks. kartta liitteessä 12.
Landskapsindelning, se kartan i bilaga 12.

Huom. Pienten lasten hoidon tuen maksaminen Ahvenanmaalle ei kuulu Kelan tehtäviin. Ks. lisäksi taul. 125 huomautus.
Anm. FPA handhar inte utbetalningen av barnvårdsstöd på Åland. Se också tabell 125, Anm.
N.B. Child day care subsidies are not paid by Kela in the Province of Åland. See also N.B. to Table 125.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet; Kela: Kelan väestötillasto www.kela.fi/tilastot.
Källa: FOS. FPA: Barnvårdsstöd; FPA: FPA:s befolkningsstatistik www.fpa.fi/statistik.

7.4 Elatustuki

Elatustuesta säädetään elatustukilaissa, jonka toteuttaminen kuuluu Kelan tehtäviin. Lain mukaan Suomessa asuvan alle 18-vuotiaan lapsen elatus turvataan elatus-tuella silloin, kun lapsi ei saa elatusapua elatusvelvolliselta vanhemmaltaan.

Laki asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta ratkaisee, milloin lapsen katsotaan asuvan Suomessa. EU:n sosiaaliturva-asetus ja eräiden maiden kanssa solmitut sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuviin etuuksiin.

Vanhemmilla on lakiin perustuva velvollisuus elättää alaikäistä lastaan. Jos vanhemmat eivät asu yhdessä, on lapsen kanssa asuvalla vanhemmalla oikeus saada lapselle elatusapua. Kela maksaa elatustukea silloin, kun lapsi ei saa elatusapua elatusvelvolliselta vanhemmalta. Jos elatusvelvollinen vanhempi on laiminlyönyt sosiaalihuollon tai tuomioistuimen vahvistaman elatusavun maksun, Kela perii sen häneltä jälkikäteen.

Kelan maksamaa elatustukea voi saada, kun

- elatusvelvollinen vanhempi ei ole maksanut vahvistettua elatusapua
- elatusapu on vahvistettu joko täysimääräistä elatustukea pienemmäksi tai sitä ei ole vahvistettu lainkaan maksettavaksi elatusvelvollisen vanhemman taloudellisen tilanteen vuoksi
- adoptiovanhempi on adoptoinut lapsen ilman kumppania
- avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen isyyttä ei ole vahvistettu.

Elatustuki maksetaan joko *täysimääräisenä* tai *vähennettynä*. Täysimääräisenä se maksetaan silloin, kun elatusvelvollista ei ole tai kun elatusvelvollinen on laiminlyönyt elatusavun maksamisen ja vahvistettu elatusapu on vähintään täysimääräisen elatustuen suuruinen. Täysimääräinen elatustuki oli 155,17 €/kk vuonna 2015.

Tuki maksetaan vähennettynä, jos elatusapu on vahvistettu täysimääräistä elatustukea pienemmäksi elatusvelvollisen puutteellisen maksukyvyyn vuoksi. Tällöin Kela maksaa elatusavun ja elatustuen erotuksen ja elatusvelvollinen elatusavun. Erotusta ei makseta, jos elatusapu on muista syistä täysimääräistä elatustukea pienempi.

Elatustuki on verotonta tuloa, ja sen suuruus on sidottu elinkustannusindeksiin.

7.4 Underhållsstöd

Underhållsstödet regleras i lagen om underhållsstöd, som verkställs av FPA. Enligt lagen ska underhållet för ett barn som är under 18 år och bosatt i Finland tryggas genom underhållsstöd om barnet inte får underhållsbidrag av den underhållsskyldiga föräldern.

Av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet framgår när ett barn anses vara bosatt i Finland. EU-förordningen om social trygghet och de avtal om social trygghet som ingåtts med vissa länder medför en del undantag när det gäller bosättningsbaserade förmåner.

Föräldrar har lagstadgad skyldighet att försörja sina minderåriga barn. Om föräldrarna inte bor tillsammans har den förälder som bor med barnet rätt att få underhållsbidrag. FPA betalar underhållsstöd när barnet inte får underhållsbidrag från en underhållsskyldig förälder. Om det underhållsbidrag som socialvården eller domstolen fastställt blivit obetalt, driver FPA in bidraget i efterskott av den underhållsskyldiga föräldern.

FPA kan betala underhållsstöd, när

- en underhållsskyldig förälder inte har betalat det underhållsbidrag som fastställts
- underhållsbidraget antingen har fastställts till ett mindre belopp än fullt underhållsstöd eller inte alls har fastställts för utbetalning på grund av den underhållsskyldiga förälderns ekonomiska situation
- ett barn blivit adopterat av en adoptivförälder utan partner
- faderskapet för ett barn som fötts utom äktenskapet inte blivit fastställt.

Underhållsstödet betalas med *fullt* eller *nedsatt* belopp. Underhållsstödet betalas med fullt belopp när det inte finns någon underhållsskyldig eller den underhållsskyldiga försummat att betala underhållsbidrag och det underhållsbidrag som fastställts är minst lika stort som fullt underhållsstöd. Fullt underhållsstöd uppgick till 155,17 €/mån. år 2015.

Underhållsstödet betalas ut med nedsatt belopp om underhållsbidraget har fastställts till ett mindre belopp än fullt underhållsstöd på grund av den underhållsskyldigas bristande försörjningsförmåga. FPA betalar då skillnaden mellan underhållsbidraget och underhållsstödet, och den underhållsskyldiga betalar underhållsbidraget. Skillnaden betalas inte, om underhållsbidraget av någon annan orsak är mindre än fullt underhållsstöd.

Underhållsstödet är skattefri inkomst och bundet till levnads-kostnadsindex.

132. Elatustuki 2009–2015 Underhållsstöd 2009–2015

Child maintenance allowance, 2009–2015

Vuosi År Year	Kaikki Samtliga Total	Elatustuki – Underhållsstöd – <i>Child maintenance allowance</i>			Tilitetty elatusapu Redovisade underhållsbidrag <i>Child support credited to another account</i>
		Yhteensä Totalt Total	Korvattavaa Ska ersättas <i>Subject to recovery</i>	Ei korvattavaa Behöver inte ersättas <i>Not subject to recovery</i>	
Milj. € – € million					
2009 ¹⁾	119,7	114,6	66,3	48,4	5,1
2010	170,7	163,3	89,4	73,8	7,5
2011	175,8	167,7	86,6	81,1	8,1
2012	184,4	176,5	86,2	90,2	7,9
2013	193,6	185,0	85,8	99,2	8,6
2014	202,5	193,6	85,0	108,6	8,9
2015	211,2	201,9	83,7	118,2	9,3

¹⁾ Huhti-joulukuu. Elatustuen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelalle 1.4.2009.

April-december. Underhållsstödet överfördes från kommunerna till FPA 1.4.2009.

April-December. Kela took over the administration of the child maintenance allowance scheme from the municipal authorities on 1 April 2009.

Lähde: SVT. Kela: Elatustuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Underhållsstöd www.fpa.fi/statistik.

133. Elatustuen saajat 2009–2015 Mottagare av underhållsstöd 2009–2015

Recipients of child maintenance allowance, 2009–2015

Vuosi År Year	Perheet – Familjer – <i>Families</i>			Lapset Barn <i>Children</i>	Osuus 0–17- vuotiaasta väestöstä, % Andel av befolkningen i åldern 0–17 år, % <i>Share of population aged 0–17, %</i>	Euroa/kk perhettä kohti Euro/mån. per familj and per family	Euroa/kk lasta kohti Euro/mån. per barn € per month and per child		
	Yhteensä Totalt Total	Elatustuki täysimääräi- senä Underhållsstöd fullt belopp <i>Full rate</i>	Elatustuki vähennettynä Nedsatt underhållsstöd <i>Reduced rate</i>						
Joulukuu – December – December									
2009	65 005	43 846	22 990	5 269	17 818	95 899	8,8	189,13	128,20
2010	66 384	44 224	24 117	5 828	18 390	97 776	9,0	193,63	131,46
2011	66 823	49 548	19 100	6 220	12 957	98 182	9,1	198,44	135,06
2012	67 729	51 008	18 542	6 342	12 274	99 496	9,2	206,27	140,41
2013	69 185	53 555	17 446	6 684	10 827	101 409	9,4	212,22	144,79
2014	71 272	56 647	16 473	7 096	9 445	104 302	9,7	215,79	147,46
2015	73 118	59 345	15 627	7 559	8 129	106 796	10,0	218,76	149,77

Lähde: SVT. Kela: Elatustuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Underhållsstöd www.fpa.fi/statistik.

134. Elatusavun perintä elatusvelvollisilta 2009–2015
Indrivning av underhållsbidrag av underhållsskyldiga 2009–2015
Child support debt collected from liable parents, 2009–2015

Vuosi År Year	Elatusapuvelka 31.12. Underhållsbidragsskuld 31.12 Child support debt at year-end		Peritty vuoden aikana, milj. € Indrivet under året, milj. € Amount collected during the year, € million		
	Yhteensä, milj. € Totalt, milj. € Total, (million €)	Elatusvelvollisia Underhållsskyldiga Liable parents	Yhteensä, milj. € Totalt, milj. € Total, (million €)	Valtion saatavat Statens fordran Amount owed to the state	Lapsen saatavat Barnets fordran Amount owed to the child
2009	236,8	53 755	49,5 ¹⁾	44,3	5,2
2010	235,0	51 926	68,2	60,9	7,3
2011	222,3	43 855	73,8	65,8	8,0
2012	217,6	41 594	71,7	64,1	7,7
2013	213,8	40 430	73,1	64,7	8,4
2014	219,8	46 907	71,1	62,4	8,6
2015	214,3	44 949	71,7	62,5	9,2

¹⁾ Peritty 1.3.–31.12. Kelan toimesta. Kuntien ja Kelan yhteensä perimä summa koko vuodelta oli 58,7 milj. €. Indrivet av FPA 1.3–31.12. Totalt under året drev kommunerna och FPA in 58,7 milj. €. Collected by Kela between 1 March and 31 December. The total amount collected by Kela and municipalities in all of 2009 is €58.7 million.

Lähde: SVT. Kela: Elatustuki www.kela.fi/tilastot.

Källa: FOS. FPA: Underhållsstöd www.fpa.fi/statistik.